

El panorama d'aquest estil musical als Països Catalans

## El 'ska' que s'encomana

Després de vuit anys de projectes i desventures musicals, quatre conjunts de *ska* catalans estan a punt de materialitzar les seves propostes musicals. Skatalà, Dr. Calypso, Knockouts i Komando Moriles recullen el testimoni d'un gènere musical ben particular, cultivat a Jamaica.

**P** arlar de l'actual panorama *skatalític* a Catalunya, i concretament a Barcelona, és parlar de gent que de forma altruista treballa de valent per la consecució d'un espai musical, no per reduït mancat de qualitat. Des de fora es veu l'escena catalana com una de les més saludables. Amb un futur encarnat en els grups musicals i col·lectius en què s'han aglutinat els seguidors de la música i de la cultura exportada de Jamaica.

Així cal parlar de la gent que fundaren el grup Skatalà, que trencaren el gel en 1986 gràcies a la publicació d'una maqueta (1987), amb més de 3.000 exemplars venuts. La desintegració de Skatalà (1988-1989) dona pas a la creació de Dr. Calypso, que agrupava els primers seguidors fidels dels sons i dels ritmes jamaicans. Aquesta formació ha estat la que ha llançat i promogut finalment el *ska* amb més empenta, sobretot amb l'aparició paral·lela de diversos projectes, com el de Charly Brown, que creà en 1989 el *skazine FBI* (Fonts Ben Informades), amb la pretensió de recollir tota la informació local i internacional, i al mateix temps amb la idea de culturitzar, a base de monogràfics, la nova generació de *skatalítics*.

Simultàniament, a la sala Sot de Barcelona, el DJ Ragnampiza delectà durant gairebé un any tota la primera fornada de seguidors amb el bo i millor de la música negra. Aquests concerts són recordats com un dels esdeveniments musicals més importants que es produïren a la ciutat. Igualment, cap a l'any 1991, sorgia la Sock It rec. amb la voluntat de promoure els nous grups que havien anat sorgint, adés influïts per Ska-



Knockouts, o el que és el mateix, mitja dotzena d'artesans del *ska*.

ARXIU

talà, adés per Dr. Calypso, mitjançant l'edició dels recopilatoris de grups de *ska* de la Península Ibèrica: d'una banda, Latin Ska Fiesta (1990) amb Skatalà, Dr. Calypso, Skarabajos, Numeros Rojos i Little Feet & the Prenarals, i d'una altra, Latin Ska Fever (1991), recopilatori en el qual apareixien Estat Precari, Banana Bo-



Dr. Calypso, una excel·lent combinació dels ritmes més calents del Carib.

ARXIU

ats, Komando Moriles, Peluquería Pérez i Tension Friends. A més, també cal consignar la publicació de la maqueta original dels Skatalà en LP (1990) i, ja l'any passat, el primer treball dels Skarabajos mallorquins.

A partir de la presentació, al febrer del 1991, del primer disc de *ska* (Latin Ska Fiesta) es pot dir que s'obre una segona etapa, plena de recitals, tant de grups locals com estrangers. Aquests darrers actuaven gràcies a noves productores, com ara Producciones Animadas, alhora que unes altres, ja constituïdes, ampliaven l'o-

ferta incloent-hi grups de caire *skatalític*, com és el cas de Cap&Cap. Entre tots miraven de cobrir la gran demanda d'aquests sons originats a Jamaica cap als anys 60. Al mateix temps, distribuïdores com Multirock o Transdisc importen durant força temps material de les discogràfiques Unicorn (Anglaterra) i Pork Pie (Alemanya) respectivament. D'altra banda, si ens fixem en els projectes que funcionen darrerament, hauríem d'esmentar els col·lectius La Lluna Negra de Girona i València Ska Prd. de València. Aquesta etapa ha estat la més intensa i productiva, i ha dibuixat un mapa prou ampli com per a determinar una escena *skatalítica* amb una estructura organitzativa ben fonamentada.

Actualment, l'escena entra en el tercer període de maduració, amb noves formacions, com els Knockouts, i amb noves propostes que van apareixent, com la implantació de botigues especialitzades (Demo a Barcelona i Negril a València); però el punt més interessant és que durant el 1993 veuran la llum els primers treballs dels grups Dr. Calypso, Komando Moriles, Skatalà i Knockouts. I és que, si tot va bé, sembla que arribarà el moment

que la febre *ska* s'encomane a tot el país.

#### DR. CALYPSO: DOSI BEN CALENTA

A l'estil de les grans formacions caribenques, Dr. Calypso recepta, des de l'any 1989, un dels remeis musicals més convincents. Nou caràcters per a confegir una excel·lent combinació dels ritmes més calents del Carib: *reggae*, *ska*, *calypso*, *soca*... Són Sergi (*Sheriff*) i Luismi; seguits de Jordi i Fernando (guitarras), amb *Liser-gic* (teclats) i Raül (saxo tenor), Jordi (trompeta), Enric (trombó) i Jordi Serra (percussió). Des de Barcelona, l'espai necessari per a esdevenir una de les millors *skaband* llatines. Una formació potent que s'emmiralla en el *ska* més clàssic dels anys 60, el Marley dels inicis, la salsa, els històrics: Skatalites, Prince Buster o els Maytals, sense oblidar el *ska* modern de Madness o The Specials. Una confluència de vocacions que ha fet possible un espectacle escènic i musical excel·lent. Més de 80 recitals a l'esquena, executats en un estil inconfusible; més de 20 temes de repertori que parlen d'allò que més els inquieta; una vitalitat encomanadissa.

#### KNOCKOUTS, A COPS DE 'SKA'

Un principi de garantia que aplega mitja dotzena d'artesans del *ska*. Knockouts puja al ring amb Ricard (veu i trombó), Marta (veus i teclats), Pep (trompeta i trombó), Roger (bateria), Nachi (baix), Carles (guitarra) Jordi (saxo). Un pes pesant que s'ha anat forjant amb l'aire dels Two Tone, del millor *ska* dels anys 70, de Madness, The Specials, Bad Manners o The Pioneers. Tots els moviments, els elaboren so-



Skatalà, des de la seva aparició el 1986, ha viscut diverses etapes que es tanquen amb el nou treball que aviat trauran al carrer.

ARXIU

bre unes mateixes bases musicals, sense parar de rebre i de donar, redescobrint noves tonalitats, com ara el *soul*, amb alguna pinzellada de pop i quasi arraconant, com qui no vol la cosa, el *reggae*. Tot plegat, amb un aire molt propi, que fusiona una colla de mitòmans de la boxa barcelonins. Després d'exposar el seu repertori, una vintena de cops, entre els quals hi ha versions dels grans púgils dels Two Tone, es preparen ara per sortir al mercat, esperant, sense pressa, la millor finta per a etzibar un directe ben consistent.

#### SKATALÀ, BANDA DE CARRER

I és clar, els Skatalà. Una formació irregular que ha viscut etapes de silenci i d'eufòria, èpoques de prestigi i de crisi. Des de l'aparició, l'any 1986 a Barcelona, han arreplegat de tot, des d'uns inicis de compromís públic —amb reivindicacions socials i polítiques, i una demostració tan fe-

rotge com original d'un *ska* ben elaborat, època Oi!— fins a un segon període de remodelació del conjunt. Serà en 1991 quan els Skatalà tornaran, amb l'oferta ampliada i amb referències al *reggae*, amb peces dels Skatalites o The Specials, reminiscències del període Oi! i, sobretot, amb ganes de seduir amb els ritmes més purs de l'estil Two Tone. 25 temes per a la "banda del carrer", la banda de Kike (veu), Pitu (veu) i Manel (guitarra), d'Inaki (baix), Javi (bateria) i Jordi Xungu (guitarra), la de Jordi Prats (saxo alt) i Nacho (saxo tenor). Després de *Fent d'Aquí* (1987), un recopilatori per a recordar la primera etapa del conjunt, amb més de 6.000 exemplars venuts, (entre cassetts i vinil), la formació prepara ara una nova cita, fermall definitiu d'una biografia curiosa i apassionant.

#### KOMANDO MORILES: OPERACIÓ ESQUELET

Enguany farà quatre anys, quatre amistats de la Bisbal de l'Empordà es trobaven, disposats a petjar fort, musicalment. Dos hiverns més tard, nou peces definien un esquelet perfecte. Martí (veu), Marcos i Manu (guitarras), Joan (saxo tenor), l'altre Joan (trompeta) i Dani (saxo alt), Pep (baix) i Pere (bateria). Heus ací una formació feta i provista d'unes influències memorables. Els Komando es vitaminitzen de Skatalites, de dos monstres del millor *ska sixty*, Prince Buster i Desmond Decker, i de grans formacions com els Bad Manners, els Potato 5, els The Specials o els Toasters. *Ska* per a fruit fins a la sacietat, directe i senzill, condensat en 12 temes: una dotzena d'ordenacions musicals que també copsen petites engrunes de *soul* i *rhythm&blues*. I esgarrapen de debó.

Fèlix Bella  
Alex Romaguera



Komando Moriles fa un *ska* de la millor qualitat amb influències memorables.

ARXIU